

Zeniták,
Journal / écrit périodique /
Monthly paper.

Jőjjetek

Drucksache

3/11
H. 11/12

1952 November Decemb r
a „Harangszó”- val
A Szétszórtságban Élő Magyar Református Egyház Lapja
5. év
11-12. szám.

... az Ige testté lett ...

Máté 1.
A Jézus Krisztus születése pedig így vala. Mária az ő anyja, eljegyeztetvén Józsefnek, mielőtt egybekeltek volna, viselősnök találták a Szent Lélektől. József pedig az ő férje, mi velhogy igaz ember vala, és nem akará őt gyalázatba keverni, el akarta őt titkon bocsátani. Mikor pedig ezeket magában elgondolta: imé az Urnak anygala álomban megjelenék neki, mondván: József Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott a Szent Lélektől van az. Szül pedig fiat, és nevezed annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népet annak bűneiből. ... József pedig az álomból felserkenvén, úgy tön, amint az Ur anygala parancsolta vala neki, és feleségét magához vevé...

királyi székét. Monda pedig Mária az anygálnak: Mímodon lesz ez, holott én férfiat nem ismerék? és felelvén az anygal monda neki. A Szent Lélek száll te reád, és a Magasságosnak ereje árnyékoz meg Tégedet, azért a mi születik is szentnek hivatik, Isten fiának. Mert az Istennel semmi sem lehetetlen... akkor monda Mária: Magasztalja az én lelkem az Urat, és örvendez az én lelkem az én megtartó Isteneben. Mert réa tekintett az ő szolgáló leányának alázatos állapójára; mert imé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek. Mert nagy dolgokat cselekedék velem a hatalmas; és szent az ő neve. És az ő irgalmassága nemzetségről nemzetségre vagyon azokon, akik őt félik. Hatalmas dolgokat cselekedék karjának ereje által; elszéleszté az ő szívük gondolatában felfuvalkodottakat. Hatalmasakat döntö le trónjaikról és alázatosakat magasztalt fel.

napjai. És szülé az ő elsősülött fiát, és bepólyálá őt, és helyezteté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nekik helyük a vendégfogadó háznál. Valának pedig pásztorok azon a vidéken, akik künn a mezőn tanyáztak és vigyáztak éjszakán az önyájuk mellett. És imé az Urnak anygala hozzájuk jöve, és az Urnak dicsősége körülvevé őket; és nagy félelemmel megfélemlének. És monda az anygal nekik: Ne féljétek, mert imé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz. Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Ur Krisztus a Dávid városában. Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva fekvődni a jászolban, és hirtelenséggel jelenék az anygallal mennyei seregek sokasága, akik az Istent dicsérik és ezt mondják vala: Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, és e földön békesség és az emberekhez jóakarát!

Máté 2.
Amikor pedig megszületik vala Jézus a judeai Bethlehembben Heródes király idejében, imé napkeletről bölcsek jövének Jeruzsálembe ezt mondván. Hol van a zsidók királya, aki megszületett? Mert látuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk neki. Heródes király pedig ezt hallván megháborodék, és vele együtt az egész Jeruzsálem. És egybegyűjtve minden főpapot és a nép irástudóit, tudakozódiak vala tőlük, hol kell a Krisztusnak megszületnie? Azok pedig mondanak neki: A judeai Bethlehembben, mert így írta meg vala a próféta. És Te Bethlehemb Judának földje, semmiképpen sem vagy a legkisebb Jüda fejedelmi városai közt, mert belöled származik a fejedelem, aki legeltetni fogja az én népemet, Izráelt. Ekkor Heródes titkon hivatván a bölcseket, szorgalmasan megtudakolá tőlük a csillag megjelenésének idejét. És elküldvén őket Bethlehembbe monda nekik: Biménvén, szorgalmasan kérdezősködjétek a gyermek felől, mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek s tisztességet tegyek neki. Ők pedig a király beszédét meghallván, elindulának. És imé a csillag, amelyet napkeleten láttak, előtük megy vala mindaddig, ameddig odérvén megállá a hely fölött, ahol a gyermek vala. És mikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének. És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tönék neki; és kincseiket kitarván, ajándékokat adának neki: aranyat, tömjént és mirhát...

Lukács 1.
... elküldeté Gábríel angyal Isirái Galiléának városába, amelynek neve Názáreth, egy szűzhöz, aki a Dávid házából való József nevű férfiúnak volt eljegyezve. A szűznek neve pedig Mária. S bemenvén az angyal őhöz monda neki, örülj kegyelembe fogadott! Az Ur veled van, áldott vagy Te az asszonyok között. Az pedig látván megdöbbene az ő beszédén, és elgondolkodék, hogy micsoda köszöntés ez? és monda neki az angyal: ne félj Mária, mert kegyelmet találtál az Istennel, és imé fogansz a te méhedben, és szülsz fiat, és nevezed az ő nevét Jézusnak. Ez nagy leszén és a Magasságos Fiának hivatattik; és neki adja az Urísten a Dávidnak az ő atyjának

Ehezöket töltött be javakkal és gazdagokat küldött el üresen. ... és lön azokban a napokban Augusztus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék. Ez az összeírás először akkor történt, mikor Síríában Cireníus volt a helytartó. Mennek vala azért mindenek, hogy beirattassanak, kiki a maga városába. Felméne pedig József is Galiléából, Názáret városából Judeába, a Dávid városába, mely Bethlehembnek nevezetik, mivelhogy a Dávid házából és háznépe közül való volt; hogy beirattassék Máriával, ... és lön, hogy mikor ott valának, betelének az ő szülésének

A szeretet himnusza.
Pál apostolnak a Korinthusbeliekhez írt első levele 13. fejezete a Hegyi Beszéd mellett a Bibliának kétségtelenül legragyogóbb lapja. E bibliai részt így is szokták nevezni: „A szeretet himnusza”. S akár milyen mély is a Rómaiakhoz vagy a Galathákhoz írt levél, tele hittitkokkal és misztériummal, a szeretet himnusza mindegyik fölött kimagaslik, mint valami égig érő hegy-csucs.
Ez alkalommal az első két vers mélységébe igyekezzünk elmerülni, miközben egymásután három ember jelenik meg lelki szemünk előtt, hogy mindegyik elmondja a maga sajátos hitvallását, valamint az apostol maga, ki mindhárommal szembe fordítja a teljes igazságot. E három ember: a művész, a tudós és a fantikus hívő.
A művész kinyitja csodálatos bőségzaruját és árad belőle a szépség, hogy elkápráztasson és eltingasson bennünket. Epp ezért nagy áldás és nagy hatalom emberi világunkban a szépség. Kát ne ejtett volna már meg egy-egy zenemű, vagy egy-egy költemény, festmény vagy szobor-varázs, vagy akár egy-egy természeti táj tudaradó szépsége. Mennyivel elvisehetőbb, értékesebb és tartalmasabb az emberi élet, hogy van benne szépség, minek mestere a művész.
És ugyanakkor mégis a legnagyobb szépség is hideg önmagában. Ha csak szépség lenne, de jóság, szeretet nem, mennyire rideg és kietlen volna az emberi élet. Mint az antik görög világ, mely tele van utólérhetetlenül szép művekkel, s mégis megfagyyna benne lelkileg egy Krisztus-hívő keresztyén. Ezért bármily érték is a szépség, megszólal az apostol s ezt mondja a művésznek: „Ha embereknek vagy angyaloknak nyelven szólok is, (tehát ha világhíres szónok, azaz művész vagyok is), szeretet pedig nincsen én bennem, olyaná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.”
Előáll azonban a tudós is, ki ujkori történetünkben egyre növekvő hatalmassággá vált Keleten és Nyugaton egyaránt. „A tudás hatalom”, llapítja meg az első ujkori bölcsele, Verulam Bacon. S azóta e megálapítás folyton igazolódik egész a legujabb időkig: az első világháborút a tank, a másodikat az atom-bomba birtokosa fejezhetette be győztesen. De nemcsak hatalom, áldás is a tudomány. Hogy ma már nem lakunk barlangokban s nem faljuk fel egymást mi, emberek közvetlenül — legfeljebb csak közvetve —; hogy tudunk védekezni a természet káros behatásai, mindenkifölött a betegségek ellen; hogy kezdjük társadalmunkat és gazdaságunkat is tudományos módszerekkel megfigyelni és megjavítani, mindez a tudomány áldásos eredménye.
De ugyanakkor háborzongató példák özöne tárja elénk — különösen épp korunkban — azt is, hogy mire képes az egyébként áldásos tudomány, ha egyszer elszakad a krisztusi humanizmustól, az igazi emberszeretettől. Ezért az apostol a tudásra is ráolvassa az

Kis, Karácsonyi ének.
Tegnap harangoztak
Holnap harangoznak
Holnapután az angyalok
Gyémánt-havat hoznak

Szeretném az Istent
Nagyon dicsérni
De én még kisfiú vagyok,
Csak most kezdek élni.
Isten-dicséretre
Mégis csak kiállok
De boldogok a pásztorok
S a három királyok
En is mennék, mennék,
Enekelné mennék
Nagyok között kis Jézusért
Minden szépet tennék,

Uj csizmám a sárban
Százszor bepiszkolnám
Csak az Urnak szerelmemet
Szépen igazolnám.
Ady Endre.

Ohajtozom el a Magasságba
Nagy a csűfság ideleinn
De van Karácsony, Karácsony
Istenem, én-Istenem
S ember-vágy küldte Krisztusunkat.

Két gerlicét vagy galambfőkát
Két szívet adnék oda.
Hogyha megint visszajöne
A Léleknek mosolya
S szeretettel járnánk jászolhoz.

Krisztus kívánata, Megtartóé,
Lázong át a szívemen
Mert Karácsony lesz, Karácsony
Istenem, én Istenem
Valaha be szebbeket tudtál.

Ohajtozom el a Magasságba
Gyermekegemben-kötött
Minden szűzséges jussommal
Mert az emberek között
Nem így ígértetett, hogy éljek.

Követelem a bódító álmat,
Karácsonyt Krisztus-javat
Amivel csak hitegettek
Amít csak hinni szabad,
Csűfság helyett a Magasságot.

Lábainknak eligazítását
Kérem én szerelmesen
Karácsony jöjjön, Karácsony
És száz jézusi sében
Nyiladozzék ékes bokréta.
Ady Endre.

Virágos karácsonyi ének

isteni szentenciát: „És ha jövendőt tudok is mondani, és minden titkot és minden tudományt ismerek is; ... szeretet pedig nincsen én bennem, semmi vagyok.“

Harmadiknak megjelenik előttünk a fanatikus vakbuzgó, a hit megszállottja, ki elkülönülve másztikája, egyéni vakbuzgósága elefántcsonttoronyába, elszakad ember-társaitól, különösen a más hiten levőktől és saját hiedelme mélységeit járja. A hit valóban az emberiség legnagyobb erőforrása. De bármekkora is a hit ereje, — szeretet nélkül semmit sem ér. Sőt a szeretet nélküli, vakbuzgó hit egyenesen veszedelmes az emberi társadalomra, amint ezt is fájdalmas példákön szemléltethetjük épp korunkban, amikor megsokasodtak a mítoszok, úgyhogy sokszor már csaknem hegyeket mozdított ki helyökből a fanatizált tömegek vakhite, mely — mindig — hajlandó minden képtelenséget igazságnak, valóságnak elfogadni, valamint a más hiten levőt megsemmisíteni. Nem, a hit önmagában, elszakítva a szeretettől, egyenesen veszedelmes, mert megszórtja az embereket, válaszfalakat állít közéjük s gyűlöletet szít a más meggyőződésen levők iránt. A mítoszok feljúlásának kora, e mai korszak azért van tele annyi gyűlölettel és borzalommal, mert a vakhit totális hatalomra, abszolút rangra jutott e nemzedékben, elszakadva a hit kilengéseit egyedül fékező és kiegyensúlyozó szeretettől. Mert amíg a hit önmagában elválaszt, megoszt, addig a szeretet — s egyedül csak a szeretet — áthidal, egybekapcsol. Hit sokféle van — még egyetlen felekezeten belül is —, szeretet azonban csak egyféle. Ezért mondja az apostol a fanatikusnak: „... ha egész hitem van is, ugyanarra, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyökről, szeretet pedig nincsen én bennem, semmi vagyok.“

Most értjük igazán Pál apostol szavainak reális igazságát és isteni bölcsességét, amikor a szeretetet minden egyéb értéknek, szépségnek, tudománynak, hitnek egyaránt mérhetetlenül fölébe helyezi. Ez a krisztusi mérték, s aki ezzel mér, az a krisztusi ember. Egyben ez a krisztusi humanizmus lényege is. „Az Isten szeretet; és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is ő benne.“ (I. János 4:16.)

Ime, ez a karácsony igazi értelme, Isten örök üzenete hozzánk a karácsonyi Krisztuson keresztül: a szeretet. „Az Istent soha senki nem látta: Ha szeretjük egymást, az Isten bennünk marad, és az ő szeretete teljessé lett bennünk.“ (I. János 4:12.)

Ha nem lett volna eddig karácsony, ki kellene találni, ha persze telnék ilyen isteni csoda emberi erőfeszítésből. Mert bámmennyire is gyűlölettel feszül ez a mai világ, lelke legmélyén érzi a szemlélődő ember Keleten és Nyugaton egyaránt, hogy a cél, a teljesség, a boldogság, Isten, mégis egyedül a szeretetben található fel. Ezért bár a husvét misztikusabb ünnep, a nagypéntek megrázóbb, drámaibb, mégis a karácsony a legnagyobb ünnepe minden kereszténynek, mert ez olyasmint jelképez és sugároz magából, nevezetesen a szeretetet, mi régen túlnőtt már a keresztény felekezetek keretein, hiszen egyetlen emberi érték és a legnagyobb emberi kincs is egyben.

Karácsony szent ünnepére készülőve eszméljünk gyaroltságunkra és igazi rendeltetésünkre s a szeretet isteni élményében egyesüljünk közeli-távoli hozzátartozóinkkal, barátainkkal, emberkéz-csinálta háttárolkon innen és túl, a világ minden táján szétszórt magyarok. Most vessük ki szívünkben a gyűlöletet, a másokat hibáztatást és engedjük, hogy a Mennyei Gyermekek betöltsék és megneveljék szívünket csodálatos isteni szeretetével. P. P. K.

Kosztolányi Dezső:

Hajnali Rézség

Elmondanám ezt neked. Ha nem unnád.
Múlt éjszaka — háromkor — abbahagytam a munkát.
Le is feküdtem. Am a gép az agyban zörgött tovább, kattogva-zúgva nagyban, csak forgolódtam dühösen az ágyon, nem jött az álom.
Hívtam pedig, így és úgy, balga szókkal, százig olvasva s mérges altatókkal.
Az, amit irtam, lázasan meredt rám.
Izgatta szívem negyven cigarettám.
Meg más egyéb is. A fekete. Minden.
Hát fölkelek, nem bánom az egész, sétálgatok szobámba le-föl, ingben, köröttem a családi fészek,
a szájakon lágy, álombeli mézek s amint botorkálok itt, mint a rézség, az ablakon kinézek.

Várj csak, hogy is kezdjem, hogy magyarázzam?
Te ismered a házam,
s ha emlékezni tudsz a hálósobámra, azt is tudhatod, milyen szegényes, elhagyott ilyenkor innen a Logodi-utca, ahol lakom.

Tárt otthonokba látsz az ablakon.
Az emberek feldöntve és vakon vízszintesen fekszenek s megforduló szemük kacsintva néz szét ködébe csalfán csillogó eszüknek, mert a mindennapos agyvérzéségenység borult rájuk.
Melléjük a cipőjük, a ruhájuk s ők a szobába zárva, mint dobozba, melyet ébren szepítnek álmodozva, de — mondhatom — ha ily reá meredhetsz, minden lakás olyan, akár a ketrec.
Egy keltőóra átketyeg a csendből, sántitva baktat, nyomba felcsörömpöl és az alvóra szól a harsány riasztó: „ébredj a valóra.“
A ház is alszik, holtan és bután, mint majd száz év után, ha összeomlik, gyom virít alóla s nem sejtí senki róla, hogy otthonunk volt-e vagy állat óla.

De fön, barátom, ott fön a derűs ég, valami tiszta, fényes nagyszerűség, reszketve és szilárdul, mint a hűség.
Az égből, egészen úgy, mint hajdanába rég volt, mint az anyám paplanja, az a kék folt, mint a vízfesték, mely irkámra szétfolyt, s a csillagok lélekező lelke csöndesen ragyog a langyos őszi éjjelbe, mely a hideget előzi, kimondhatatlan messze s odaát, ők, akik nézték Hannibál hadát s most néznek engem, aki ideestem és állok egy ablakba, Budapesten.
En nem tudom, mi történt velem akkor, de úgy rémlett, egy szárny suhant felettem s felém hajolt az, amit eltemettem rég, a gyerekkor.

Olyan sokáig bámultam az égből gazdag csodáit, hogy már pirkadt is keleten s a szélben a csillagok szikrázva, észrevétlen meg-meglibegték és távolba roppant fénycsóva lobbant,

egy mennyei kastély kapuja tárult, körötte láng gyúlt, valami rebent, oszolni kezdett a vendégsereg fent a hajnali homály mély árnyékai közé lengett a báléj, künn az előcsarnok fényárban uszott, a házgazda a lépcsőn búcsúzott, előkelő ur, az ég óriása, a bálterem hatalmas gloriása s mozgás riadt csilingelés, csodás, halk női suttagás, mint amikor már vége van a bálnak s a kapusok kocsikért kiabálnak.

Egy csipkefátyol látszott, amint távol homályból gyémántosan aláfol, egy messze kéklő, pazar belépő, melyei magára ölt egy drága, szép nő és rajta egy ékkő behintve fényvel ezt a tiszta békét, a halovány ég tulvilági kékét, vagy tán egy angyal, aki szüzi szép mozdulattal csillogó fejéket hajába tüzi és az álomnál csendesebben egy arra ringó könnyűcske hintó mélyébe lebben s tovább rohog kacér mosollyal ebben aztán amíg vad paripái futnak a farsangosan lángoló Tejutnak arany konfetti-záporába sok száz batár között, patkójuk főlziporkáz.

Szájtáva álltam s a boldogságtól föl-fölkiabáltam, az égbe bál van, minden este bál van és most világolt föl értelme ennek a régi, nagy titoknak, hogy a mennynek tünderei hajnalba hazamennek fényes körútjain a végtelennek.

Virradtig maradtam így és csak bámultam addig. Egyszerre szóltam: hát te mit kerestél ezen a földön, mily kopott regéket, miféle ringyók rabságába estél, mily kézirat volt fontosabb tenéked, hogy annyi nyár múlt, annyi sok deres tél és annyi rest éj s csak most tűnik szemedbe ez az estély?

Ötven, jaj, ötven éve — szívem visszadöbben — halottjaim is itt-ott egyre többen — már ötven éve tündököl fölöttem ez a sok élő, fényes égi-szomszéd, ki látja, hogy könnyem mint morzsolom szét: Szóval bevallom neked, megtörötten földig hajoltam s mindezt megköszöntem.

Nézd csak, tudom, hogy nincsen mibe hinned, s azt is tudom, hogy el kell mennem innen, de pattanó szívem feszítve húrnak dalolni kezdtem ekkor az azurnak, annak, kiről nem tudja senki, hol van annak, kit nem lelek se most, se holtan. Bizony ma már, hogy izmam lazulnak, úgy érzem én, barátom, hogy a porban, hol 'lelkek és göröngyök közt botoltam, mégis csak egy nagy ismeretlen Urnak vendége voltam.

Új tavaszig, vagy a halálig

Most, hogy megint útféle estem,
Eltűnődöm e téli esten
Mi volt az élet, Uramisten?

Mi volt? ez volt: sok fénytelenység
Fakó robot és kénytelenység,
Száz bús határ reménytelenység.

Borult egek kevés azúrral
Koldus pajtáság pár nagy úrral
Pár ájult nóta, tépett húrral.

Most itt ülök roppant hegyek közt,
Betegen a többi beteg közt,
Multnak háttal, halállal szemközt.

Lesz-másképp? várjam? ne várjam?
Lassan szétszéd a homályban
Bitang jószágom, kedvem, vágyam.

Nyomukban, mint fekete bundás
Begyűrt süvegü öreg kondás,
Hallgatva ballag a lemondás.

S mégis a csönd-paplanú téiben
Nagy nyugalom évadját élelem —
érezem, az Isten gondol velem.

Mint a bokrok setét bogoyókkal
A hó alatt zamatozókkal
Megrakva szívem hűvös jókkal,

Hogy mire jókkal, majd megválílik
Mire a hó gypja lemállílik
Új tavaszig, vagy a halálig.

Fekszem megadva békén resten
S néz rám át a végtelen esten
Tűnődve sorsomon: az Isten.

Tóth Arpád.

KÁTÉ

XI. Urnapja.

29. Miért nevezjük Isten Fiát Jézusnak, azaz Idvezítőnek?

Azért, mert Ő idvezít bűneinkből és mert senki másban idvesség sem nem kereshető, sem nem található.

30. Hisznek-e azok is az egyedül idvezítő Jézusban, akik boldogságukat és idvességüket a szenteknél, önmaguknál, vagy másutt keresik?

Nem, sőt azok valójában megtagadják az egyedül idvezítő és Megváltót Jézust, noha dicsekednek vele. Mert vagy Jézus nem tökéletes megváltó, vagy akik ezt a Megváltót igaz hittel elfogadják, azoknak Őbenne kell feltalálniuk mindazt, ami idvességre nézve szükséges.

A mai nappal kezdődően kilenc urnapi leckében a Szentháromság második személyével, a Fiúistenrel foglalkozunk. Barth Károly, a bá-

zeli theológia nagyhirű professzora az Atyaistenről és Fiúistenről szóló tanítást a következőképpen kapcsolja össze: Annak a szuverenitásnak, amit az Egy Örök Isten az Altala teremtett világ felett gyakorol, megfelel az Egy Jézus Krisztusnak az Altala elhívott, megszabadított és elkötelezett emberek feletti királysága.

Barth ebben a mondatában azt az örömmüzenetet foglalja össze, hogy az Örökkévaló Isten, jöjjék, Mindenható Ur, Jézus Krisztus által, vagyis isteni szeretetének a jegyében kívánja éreztetni szuverenitását a feléje forduló emberrel szemben és nem kíván korlátlan egyeduralkodó módjára eljárni. A hívő lélek számára kell ennél nagyobb vigasztalás?

A 29. kérdés és felelete Jézus nevének az értelmezésével bizonyítja, hogy Ő képes és hogy csak Ő egyedül képes megszabadítani bennünket bűneinktől. „Nincsen senki másban idvesség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk

megtartatnunk“ (Csel. 4:12.). Ez az az isteni igazság, amit a reformátorok megisztítottak az évszázadok porától és ennek az igazságnak jegyében törtek kaput ember és társadalom lelki és szellemi fejlődése számára.

A názáreti ácsmester fia megnyitotta előttünk az üdvösség útját. Skandalum annak, aki nem hisz, de végtelen boldogság a hívőnek. Isten, a Szent, nem semmisíti meg a tisztátalan embert, hanem kegyelmébe fogadja Jézus kezéből. Erre az örömhírre, más szóval Evangéliumra, aggodalomrálólt arcunk kismul, térdre esünk az Atya előtt és bizalommal tekintünk földi jövönk elébe is.

Ő, a názáreti Jézus, nemcsak képes, hanem elegendő is arra, hogy bennünket megszabadítson. Sem szenteknek, sem papoknak nem vagyunk adósa, nem állunk senki emberfianak a hatalma alatt, hanem kizárólag csak Őnéki tartozunk. Néki, aki saját maga fizetett értünk. (Ján. 1:16, Kol. 1:19, 20.)

Ez a lényege annak a nagy fel-

szabadulásnak, amit a reformáció eredményezett. Az egyedül csak Jézus Krisztusra néző keresztény ember kiszabadult a bucsujárásoknak, a kegyes gyakorlatoknak, az érdemszerző adakozásoknak, a bűnbocsánatért való versengéseknek és egyéb „üdvösségre vezető“ cselekményeknek az utvesztőjéből. Szabadon, egyszerűen, teljeskoru emberhez méltóan járulhatunk Istenhez. Megszűnt a lelkiismereti felelősségnek, aggodalmaknak és számitgatásoknak a kora. Nem kell többé az égi és földi hierarchia fokozatait végiglátogatnunk, előszobáznunk, hanem szentől-szembeállunk és tegező viszonyban vagyunk Istennel. Felszabadultunk és hálátelt szívvel ismétli ajkunk a názáreti Jézus imádságát: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben.“

Protestáns keresztény magyar ember, ha Luther módjára átfélted és Kálvin módjára megértetted, hogy Jézus elegendő az üdvösséghez, akkor az ezzel járó boldogságodhoz képest mindennemü földi szenvedésed epizód csupán. K. L.

Gondozottjaink helyzete

Hírek.

Dr. Brunner Emil zürichi református hitűőst a tokiói Nemzetközi Keresztény Egyetem 1953 szeptemberétől kezdve 3 évi időtartamra rendes tanárnak meghívta.

Az Északamerikai Egyesült Államokban 8.3 millió keresztyén néger van, akik közül 8 millió protestáns és 300.000 katolikus. A 8 millió protestáns néger közül 7.5 millió néger egyházközségekben van megszervezve, egy fél millió pedig szétszórtan a fehérek keresztyén közösségeiben éli hitéletét.

A koreai háború kitérőse óta 255 presbiteriánus lelkesztőket meg vagy hurcoltak el a kommunisták. Az elhurcoltak nagyrésze — feltevés szerint — már nincs életben. Korea 2250 presbiteriánus temploma közül 152 elpusztult, 468 pedig megsérült.

A munkabér Magyarországon. Egy igazgatósági tag 3500 Ft., egy mérnök 2200 Ft., egy előmunkás 1600 Ft., egy tisztviselő 1300 Ft. fizetést kap havonta, míg egy kb. 20 éves gyakorlattal rendelkező bányamunkás átlagos havi keresete 800—1000 Ft.

Japánban ezidőszere 1570 protestáns egyházközség van.

Ausztriában súlyosabb, mint valaha.

Egyetlen olyan érvényes jogszabály sem ismeretes ma már, amely-mondjuk így az emberi jogokhoz való viszonyunkat még csak körvonalazná is. Szinte az sem kétséges, hogy irányítói felvilágosítást kérő szó sem számíthatna egész Nyugat-Ausztria területére egyaránt érvényes válaszra.

Tény az, hogy a nyugati megszálló hatalmak osztrák fennhatóság alá helyezték, az általuk még D.P.-ként nyilvántartott személyeket, akik most már D. P. igazolványaik bevontása után, a külföldiek nyilvántartó és ellenőrző rendőrség felügyelete alatt állanak. Amennyire megállapítható e tény gyakorlatilag azt jelenti, hogy a most már „külföldinek“ minősült egykori DP-ek vagy új menekültek, négyelvű igazolványában határidős vagy visszavonásig érvényes tartózkodási engedélye van, s van olyan szövetségi állama is Ausztriának, amely az ilyen határidős tartózkodási engedélyt kizárólag a megszálló hatalmak szolgálatára, vagy mezőgazdasági munkára adja meg. Viszont visszavonásig érvényes tartózkodási engedélyek előfeltétele volt olykor az is, hogy kérelmező mindegyik hozzátartozója nevében is, minden elképzelhető segély-igényéről lemondjon.

E vonatkozásokban még anynyi ismeretes, hogy a megszállási zónák közti közlekedésre olykor még mindig határidős engedélyre van szükség. Utlevélet pedig még mindig nem kaphat ilyen „külföldi“.

Behatóbb tájékozódásra való alkalmak híján az osztrák napisajtóból és annak megfelelő rovataiból kell tudomásul vennünk azt, hogy gondozottjaink, s persze mindegyik menekült magyar, az osztrák közvélemény és hivatalos fórumok nyelvhasználatában sohasem mint „menekült“ szerepelnek, mert ez a szó többszörösen kihangsúlyozottan kizárólagos érvénnyel Ausztriában csak a népi németek megjelölésére szolgál. Talán nem fölösleges e tény azok figyelmébe ajánlani, akik esetleg külföldön olvasnak itteni sajtótudósításokat a menekültkérdés megoldásáról vagy ilyen célzatú akciókról, azok eddigi eredményeiről stb. stb. Félreértések elkerülése céljából hangsúlyoznunk kell azt, hogy: Nem rólnak, magyarokról van szó!!

Nem tudhatjuk még azt sem, hogy az IRO-megszüntével az itt-maradt volt IRO-jogosultak, amúgy is csak elméleti jogvédelme megszűnt-e, átadódott-e valamely szervnek? Mert legjobb tudomásunk azerint ilyen szerv, illetőleg semmiféle szerv ily átadást személy szerint egyetlen volt IRO-taggal sem kötött. Nem is szólva az IRO megszüntése óta kimenekültekről, akiknek jogi státusára ily előzmények híján még csak következtetni sem lehetne.

A munkavállalási lehetőségek tekintetében a legsúlyosabb a helyzet. Osztrák viszonylatban

az előző években még volt lehetőség munkavállalási engedély megszerzésére, de csak nehéz testi munkára, azaz a legalacsonyabb órabéres kisegítő munkára: építkezésnél, útépitésnél, kőbányában, szállításoknál stb. stb., s jöllehet az idényszerű munkáselbocsátások során elsősorban a „külföldiek“ veszítették el munkalehetőségüket, a bérükből előzetesen százalékos arányban levont munkanélküli segély-biztosítási díj, alapján munkanélküli segélyük birtokában legalább hat hónapig várhattak újabb munkaalkalomra. De ma már megállapítható az a célzat, hogy a társadalmilag biztosított munkahelyekről az ilyen „külföldiek“ teljességgel kiszorítottassanak, az egyes szövetségi államok munkásszükségleteinek illetőleg fölöslegének megfelelő arányban.

A munkavállalási viszonyokat csak súlyosítja az a tény, hogy a megszálló hatalmak költségvetési okokból kénytelenek az ilyen „külföldi“ alkalmazottjait ilyen vagy olyan útemben elbocsátani. Meg kell itt jegyezni azt is, hogy a nyugati megszálló hatalmak megértő és emberséges magatartásának volt köszönhető az is túlnyomórészt, hogy munkaképes DP-k kenyérkereseti lehetőséghez jutottak, sőt a megszálló hatalmaknál még irodai alkalmazottak is lehettek.

De el kell ismernünk azt is, hogy tárgyi, gazdasági okai vannak az osztrák állami munkavállalási intézkedéseknek, is. kérdés csupán az, hogy mi lesz a sorsuk az Ausztriában élő magyaroknak?

Az öregek, ha a megfelelő környezettanulmányok, munkaképtelenségi orvosi igazolások próbáit kiállták, ha továbbá nincs munkaképes hozzátartozójuk, akárcsak egy is, akkor havi inségsegélyben részesülnek, amelynek fejenkénti összege mélyen a létminimum alatt van. Ha közélemezett táborban laknak (az ugynevezett táborok kisebbik százaléka ez, a legtöbb ugyanis csupán u. n. lakótábor) semmiféle készpénzt nem kaphatnak.

A betegek nem csekély százalékban olyanok, akik kíván-dorolni éppen beteg segük miatt nem tudtak, viszont az itteni egészségügyi hatóságok által mégis munkaképeseknek nyilvánítottak, segélyigényüket éppen ezért megtagadták, kénytelenek voltak nehéz testi munkát vállalni, így persze csak betegségük súlyosbodott. Más részük barakokban, s barakkórházakban van elhelyezve, néhol úgynevezett tábori kórházakban. Két hónapnál hosszabb ideig tartó közokrházi kezelésre azonban általában nem számíthatnak.

A lakásviszonyok Ausztriában a legsúlyosabbak, s így mi sem természetesebb, mint az, hogy ennek legkeservebb következményeit ismét csak az ilyen „külföldiek“ viselik.

a) Nagy részük u. i. barakokban lakik. Hogy a barakban eltöltött éveknek milyen súlyos egészségügyi és lélektani következményei vannak, ez a kérdés külön tanulmányt igényelne. Ebben az összefüggésben csak azt lehet hangsúlyozni, hogy e deszka-építmények szakszerű javítására, vagy karbantartá-

sára sehol sem került sor a háború vége óta. Ellenkezőleg általános célzat, éppen javíthatatlanságuk, és egészségre való veszélyességük miatt az, hogy lebontassanak.

b) A munkában-álló vagy állott „külföldiek“ teljesen érhető barak-izonyata sokszor arra kényszerítette őt, hogy kőépületben béreljen magának szobát, még akkor is ha a való-ságos és tényleges „külföldi“ turisták valutáris képességeihez mért háribért kellett megfizetnie, ami egy kisegítő nehéz testi munkás havi összkeresetének legalább 30, sőt 40%-a.

Gyermekek, ifjúság jövője teljesen reménytelennek látszik. Elemi oktatásban részesülhetnek idegennyelvű gyermekek is, sőt közép és felsőfoku oktatásban is (természetesen német nyelven), ha ennek költségeit fedezni tudják. A szigorú és törvényes tilalmak azonban igen megnehezítik a lehetőségét is annak, hogy akár a német nyelv tökéletes ismerete alapján és a főiskolát vagy egyetemet végzett ifjúság szellemi alkalmaztatást nyerhessen.

Számolni kell ez összefüggésben magyar gyermekek és ifjak természetes elnémetesedésével, azzal tehát, hogy a német nyelv új anyanyelvük, anélkül azonban, hogy a leghalványabb reménye is lehetne valamely hivatás betöltésére: éppen német nyelvterületen! Meg kell említeni azt is, hogy gyakorlati képzettség szerzésére pedig előfeltétel sincs, mert magyar gyermek vagy serdülő: tanonc nem lehet.

Nem lehet tudni, hogy e kérdésben is fog-e vagy tud-e valaki vagy valamilyen intézmény felelősséget vállalni, de tény az, hogy jelenleg bárminő hivatásra való előkészületnek éppen a legközvetlenebb és a legfontosabb indítási hiányzanak. Nyilván nemcsak hivatásos nevelő képes belátni azt, hogy komoly és lelkiismeretes előkészület csak akkor várhatunk gyermek-től-ifjútól, ha annak közvetlenül belátható és látható célját jó lelkiismerettel meg is tudjuk mutatni!

Mezőgazdasági kisegítő munka az, amelyet egész Ausztriában bármely idegennyelvű „külföldinek“ engedélyeznek. Ebben a munkakörben meghatározott munkaidő nincs, a bérösszeg kizárólag a pillanatnyi szükségletek és munkapiaci kínálat függvénye, de egyetlen esetben sem haladja meg a másnemű kisegítő munkás havi keresetének 50%-át. Télen csak ott van mezőgazdasági kisegítő munkásra-igénylés, ahol a tulajdonosnak erdőbirtoka van, akinek tehát télen fakitermelő (volta-kepően szakmunkás) vállalkozásában kell a földműves kisegítő munkásnak dolgoznia, aki csak orvosi kezelésre van biztosítva, de munkanélküli segély-biztosításra igényjogosultsága nincs, bármennyi időt dolgozott is a mezőgazdaságban. Nem tévesztendő össze az ilyen segédmunkás a béres-sel, aki szerződéses viszonyban van gazdájával, de ilyen „külföldi“ sohasem lehet.

Örvendetes fejlődés a népi németeknek folyamatos egyenjogúsítása, most már csaknem mindegyik, tehát szellemi hivatások gyakorlására is; továbbá itteni megtelepítésük, házépítési akcióik stb. stb. annál is inkább, mert számszerűleg oly népcso-

portról van szó, amelyik legalább húszszorosát teszi például az itt-élő magyaroknak, és így hatalmasan pozitív példával tanúsítja azt, hogy anyagilag s mennyiségileg lényegesen súlyosabb emberi létjogi problémák is megoldódhatnak, ha intézmények és társulások felelősségérzete egyenes arányban fejlődik a szükségletekkel.

A háború utáni nyolcadik karácsony megvilágításában öregek, betegek, munkanélküliek, gyermekek és ifjak létkérdései várnak válaszra. Ha létszámuk viszonylagos kicsisége lenne szembeötlő, akkor nyilván a megoldás sem lehetne túlnehéz. Ha pedig helyzetük reménytelensége lehetne elriasztó, akkor is a karácsony igen alkalmas az ilyen valóságok vonzóbbá tételére, súlyos feladatok oly sokféle megszépítésére....

A kolumbiai protestánsüldözések tovább folytatódnak. Gyilkossági merényletek protestánsok ellen, valamint templompusztítások, felrobantások napirenden vannak.

Gyermekek éneke.

A kis Jézus a miénk,
Nékünk adta Isten.
Kérjük tőle a szívet,
Odaadja ingyen.

Nézzétek, hogy neveti...
Őt mindenki szereti,
Játékot is hoz neki,
Jászolka is már teli...

Énekeljünk gyermekek,
Énekeljünk szépen
Itt van ám a Bethlehem
Jézuska szívében.

Jaj, de szép az istálló
Csacsi, bárány, ökör, ló!
Játszunk Vélek szépen
Isten szeme vigyáz ránk
Fenn, a magas égen!

A kis Jézus a miénk
Nékünk adta Isten
Kérjük tőle a szívet
Odaadja ingyen.

(Karácsonyi népekn.)

Kosztolányi Dezső:

A szegény kisgyermek panaszaiból

Ti, akik zárt ajtókat elött szepegtek
kis társaim az éji hidegen,
Játékaim nem adom oda nektek,
mert véretek makrancos, idegen.

Garaboncások, vásott ördögök,
a hajatok lóg, zöld a körmötök,
ordítottok s ha ajtónkat kitérném
az üveges szekrénynek rontanátok,
zengetnétek tüdő harsonátok
és szánkázátok szönyegünk virágján.

De azt akarom tisztán és fehéren,
legyetek vigak és bársonyba járók,
a kezetekben egy nagy arany-érem,
S hódítsátok meg az egész világot.

Tinéktek is legyen, ami enyém,
aranyrétes, habos krémes lepény.
És menjetek tovább, kis szőszke hajjal
kék nyakkendővel menjetek tova,
legyen tiétek az alkony, a hajnal,
a kincs, a gyémánt, a vizit szoba.

Legyen minden cukrászda a tiétek,
a méz, a bonbon és a karamell,
és szoptasson ez a kegyetlen élet
mint egy szelid és lanyha anyamell....

Kedves Barátom!

Helyzetképet kértél tőlem, s ügyis tudom: elváród, hogy soraimból friss életkedve légköre áradozzék.

Mindenek előtt köszönöm szíves érdeklődésedet, amely csak örömmel tölthet el. Hiszen tudod azt is, hogy az örömmel mily lényeges előfeltétele: a ritkaság! Hálából mindjárt megnyugtatlak. Semmi újság nincs. Ez is csak kellemes Neked is, nekem is. Neked azért, mert a régi helyzetet jól ismered és így nem kell megdöbbened, én pedig megkíméltem az elbizakodástól.

Vizont fapintatosságok iránti érzékemet sem vesztettem el. Érdeklődésed rendkívüliségem nem tulajdonítom valamilyen általános közöny kihangsúlyozásának. Mi is lenne, ha mindegyik kíváncsorságunknak válaszolnani kellene? Ki győzné bélyeggel? Nem! Csak fokozódó fogékonyságokról számolhatok be. Erősen kifejlődött bennem a hajlam az ártatlan csekélysegeken való zavartalan örvendezések iránt.

Nézd csak, bevallom Neked, hogy én bizony itt a sarkon kinéztem a kirakatból egy pár szép, fényes fekete félcipőt, hogy minden nap megnézzem. Valósággal látogatába járok hozzá, s bevallom azt is, hogy nagyon megszomorítana, ha kivinnék onnét, ha valaki megvenné, és leszápálná. Az a fényes, mosolygós büszkesége ráncokba törne, színét vesztené, megöregednék, akárcsak az enyém. Kár lenne érte, mint mindenért, ami hamvát veszti és elhasználdik. Azért ne hidd, hogy meg tudnék válni az enyémtől, az én öreg, hűséges cipőmtől, hiszen olyan jól ismerem összes gyöngöségeit. Lehet e másként komolyan s örömmel szeretni? Bizony csak úgy, ha ismerjük egymás összes gyarlóságait. Megbocsájtani csak úgy lehet, ha van mit...

Örülök, ha most nagyot nevelsz rajtam, mert tudom, hogy irigység ürne is cseppent fejszoválvó derülésedbe. Meg kell érezned ugyanis, hogy még egy ilyen ócska kopott jóságban is lehet találni egyéniséget. Ha cipőmet látnád, azt hinnéd bizonyosan róla, hogy már nem sokáig bírja, hogy hamarosan szétfoszlik, hogy már nem lehet rajta segíteni: öreg is, gyöngye is, beteg is. De mégis megvan! Elnyűtt, de mégis nyühetetlen, a végromlás előtt küszöb van, ott megáll még az idő is, és pontosan ez a megállás: az egyéniség előtt. S. előtte meg kell állj Te is, még pedig illő tisztelettel, abban az új cipődben, amelyet idegesen, szeszélyesen, sebtében kivettél a kirakatból, hogy egy hónap múlva közönyösen a szemetesbe lökjéd. Nem kívánom persze, hogy letégy rossz szokásaidról, csak azt kérem, hagyd meg nekem az én igazán ártatlan örömeimet, és ne küldj nekem se cipőt, se cipőrevalót! — Különben is még egészen jó az enyém, sőt Fekete úr azt mondja, hogy ő meg az enyémet csodálja, az én cipőmet...! Nem nagyon firtatom akérdést, mert Fekete úr nagyon ért hozzá. Most írja összes műveit ugyanis, és összes művei. Az Emberiség Szocialis Talpraállításáról szólnak. S ebből mindjárt azt is megláthatod, hogy Fekete úr csak úgy kíván talpraállani, ha az egész emberiség ezt teszi. Bár az önzés ördöge őt is megkísértette, mert gyöngye pillanatában valami olyast mondott, hogyha kiadóra talál, első dolga lesz három gyermekének cipőt venni. A valóság azonban tüstént elfojtotta önző mohóságát. Fekete úrnak meg kellett maradnia tisztá idealizmusának emelkedett légkörében, s ehhez hozzásegítette őt Feketéné, aki kijelentette, hogy nem a cipő lesz az első, hanem egy tisztességes, rendes spartherd, amelyik fűt is, meg főz is. Ilyenkor télen-ügymond-igazán nincs értelme annak, hogy a gyerekek a tábor jeges, latyakos útjain szétrugdossák az új cipőt, összeverekedjenek a volksdeutsch meg ukrán gyerekekkel, s a Králikék meg vigyék a hirt, hogy a Feketéknek pénzük van...! a Feketéket támogatják... könnyű a Feketéknek! Képesek még a Fürsorgeamt-nál is bejelenteni, s akkor vége annak is: a Fürsorgeamt! Nem! A gyerekek csak maradjanak a barakban, ha fázik a lábuk, dugják az ágyba. De ha spartherd lesz, nem is fázhatnak, nem is verekednek, s majd azt mondjuk, hogy a Remetéék hagyták ránk, addigra majd csak elmennek Chilébe, s azt nem kérdezi tovább senki, mert azokat úgyis mindenki utálja...

Csak láttad volna, hogy Fekete úr milyen fölényes mosoly szárnyain emelkedett a helyzet és minden valószínűség szerint világszociális eszmemenetének magaslatára, onnét csak úgy sorozta megsemmisítő kérdéseit: Tüzelő? Miből veszik Feketék a tüzelőt? Vagy lopják talán? Továbbá mit főznek mindég a Feketék, hogy mindég füstöl a kémény? Miből? S még továbbá miért nem járnak ki a gyerekek soha? Talán csak nem betegek? S legvégül, mi lehet a betegség?...

Szegény Feketéné. Egészen belesápadt, karjai csüggedten, tehetetlenül hullottak ölébe, a legsúlyosabb vád súlya alatt. Csak ki kell mondani és már vád is, itélet is készen van. Kedves Barátom, ne igyekezz botránkozni. Nem a táborban született meg ez az itélet, a gyakorlati élet hozta létre, igen, az a bizonyos rugalmas, eleven gyakorlatiasság, amely itt a szuvas, otromba, deszkák világában olyan egészen gyaloglatlan fogalmazásra talált. Aki beteg, az leprás! De ne búsulj, nem foglak becsapni. Van ebben a helyzetben magva a humornak is. Mert aki viszont önmagáról itten azt állítja, hogy beteg, annak ezt senki sem hiszi el, legfeljebb azt, hogy bolond ami pedig állítólag nem ragályos. Ugye, nem rosszi! S mindjárt logikus is.

Szóval azért Fekete úr, mégiscsak a szavak csatáját nyerte meg, amit igen tömören és igen erőteljesen valahogy így fejezett ki: Ne bögi, se cipő, se spór...! És kacagott is hozzá, amiből viszont láthatod, hogy az élet útjeme töretlenül friss a barakban is, Feketéné könnyein átszillan a derének nem egy sugára, s ami Neked bizonyosan a legkedvesebb lesz, Fekete úr ime újra azonosult önmagával, azaz nemes eszményiségével. Méla mosolya most már korántsem csupán a család győzelmes uráé, hanem új, friss élménye a nagy felismerésnek, hogy tudniillik előbb az Emberiséget kell talpraállítani, s csak azután következnek a Fekete-gyerekek, s azután Feketéné, s a legvégén a sornak Fekete úr! S ha még ezután is kételkednél önzetlen odaadásra való készségeinkben, akkor rossz-hiszemű vagy, s több helyzetrajzot ne kérj tőlünk.

S tudd meg most már világosabban is, hogy törekvéseink ereje mit sem veszített lendületéből, s életünk állandó körvonalait ártatlan könnyek és hasonnemű mosoly tükrözik. Nem is gondolod, hogy köznapjaink deszkafalai között mennyi buzgalom buzog, s a jövődönök mennyi áruhás királyfia van készen arra, hogy gúnyját váltsa és megváltsa. Amit Te onnét forszalkodásnak minősítenél talán, az nemes türelmetlenség voltaképp. A kérdés mindég csak az, mire teszed rá a hangsúlyt. Hallgasd csak meg, az én kedves német népi barátomat, aki ezt mondja: a magyarok legalább összetartanak. Így mondja: legalább! Hát nem szép ez, hogy ő minket ilyeneknek lát, de nem még szebb-e az, hogy minket ilyeneknek is lehet látni? Hát ne legyünk büszkéek erre is, ne örüljünk Fekete úrnak is, aki

foszlós cipőjében is pompás lendülettel átlépi valóság s költészet mesgyéjét, hogy egyenest meredek eszmecsúcsokra hágjon? Hát ne mondjuk vele együtt tiszta bizalommal, fölényesen és a képzelet meleg ragyogványaitól övezetten azt, hogy ha azok a Feketegyerekek várhattak eddig, hát várjanak még, legalább megedzödnék; s ha Feketéné az ágy alatt tudott rezsózni eddig, hát csak rezsózzon tovább, mert a táborvezetősége sokallani fogja a villanyszámlát akkor is, a biztosíték minden este ki fog égni a túlterheléstől akkor is, ha Feketénének spórája lesz.

Nem, kedves Barátom! Nem engedjük be a táborba az irigység gonosz szellemeit, hiába írod most már harmadszor is azt, hogy irigylsz minket. Hát, csak tartsd meg magadnak összes irigységeidet, annak sárkányfogait ne szórd szét közöttünk, s add oda alighasznált cipőidet a vicének, ha ott van olyan...!

Nézd, én megértem, ha azt is írod, hogy Európában megölelnéd az első baktériát is, ha vissza tudnál érkezni. Megértem, mert azt látom belőle, hogy bizony érzésvilágunknak egy-két egybefüző szála mégiscsak megszakadhatott. Nem mondom, baktériák nélkül nem szükkölködünk, de megölelni...? Nem tehetek róla, de az ölélnem ilyfajta ráirányultságot a csaknem nyolc év alatt még soha nem éreztem, s így persze még azt se tudom pontosan, hogy baktériák mit szólnának hozzá. Tudod, mit? Bizzuk rá Fekete úrra e kérdés megoldását is. Szóljon művének 78-ik fejezete talán ilyes címmel: Vasvágányok vigyázójának átkarolására vágyakozók vigasza szikár szocietásban szenvedők szemé szikráztatására vagy, egyéb néven: errefele esengő egyedek szertelen elmemenete elesett elemek lélek-egyenének tetemes egyengetésére.

De hagyjuk a mély-magas tudományt, s addig is, amíg a kérdés megoldódik, meghagyjuk Neked a megszépítő messziségnek valamennyi térbeli előfeltételét. Szándékom tisztá és jó. Túlásoktól akarlak elriasztani voltaképp, mert valami igaz mégis van rejtett állításokban helyzetünket illetően. Azt hiszem inkább a kifejezésedben van valamelyes-elismerem kedves-elragasztás. Mert kétségtelenül szeretnek minket itten, ha sajátos megnyilatkozásokban is, de mégiscsak szeretnek. Baj is az, ha nem olyan szemléletesen, ahogyan Te elképzeled? Elvégre mégiscsak a lényeg a fontos. S ha ez olykor-olykor zord ábrázatokkal és szókkal burkolja is önmagát, talán csak szelid szemérme kendőzi az érzelmes ellágyulásnak oly káros látszatát.

Mert nézd, ha ilyeneket hallasz, havonként legalább egyszer, hogy hiszen maga még csak hatvanéves; vagy nem is olyan súlyos a maga szívbjaja, fontos lenne Neked az, hogy milyen ábrázattal nyomták markodba a Fürsorge-sorszámat? Vagy az, hogy Na, maga-már-megint-itt-vannal kezdődik a tárgyalás, amelynek szövegét-ananyagát oly jól ismered: a vádbeszédet szegény adózó polgárok fillérének elpocsékolásáról, sőt a költségvetésről, melyet pontosan csak Te akarsz fölbillenteni. S a magad rekedt, ijedt dadogását? Nem, nem ez lenne a fontos, hanem ugyanaz, ami nekem mindég megmarad drága ajándéknak. Hogy aszongya „mégiscsak hatvanéves”. Igen, ez a „mégiscsak” világít nekem valósággal, egy egész hónapnak minden sötétben rejtkezkedő rémes gondja ellen győzelmesen. Vagy, hogy Fekete úr találó szavaival éljek: felfokozza életigenlő magatartásomat. És, hogy a szívbjajom nem is olyan súlyos! Mit mondjak? Erzed e szónak ezernyi édességeit? Erzed ennek a „nem-is-olyan-nak” lágyan emelő, simogató bensőségeit? — Nézd, én nem akarok ellentmondásokba bonyolódni, de valahányszor ezt a dallamot újra izlelem, bizony, mi tagadás, szeretnék valakit én is megölelni. De hogy mégse Neked legyen igazad, de inkább Fekete úrnak, hát azért se a baktériát, hanem az Emberiséget. S hogy mindjárt bölcs mérsékletre való készségemről is meggyőztelek, kijelentem: nem kívánom, hogy az orvos is ezt mondja! Nem megyek hozzá különben se. Kellemetlen ember. Mosolyog mézesen, s amikor belém hallgatózik, lopva csóválgatja a fejét. Nahát ebből az előzenyességéből nem kérek. Ha egyszer már orvosom kell nekem, hát legyen az keserű, mint derék, őszinte hivatalnokok ábrázata; jusson belőle mindég tisztességes adag is, amit mindég pontosan megkapok, minden elsején; legyen benne az érdességnek élető kiméltelensége, amely pillanatnyilag egeti a bőrt és a torkodat, de persze csak azért, hogy kimentsen a biztonságos elringatózás hosszú és unalmas napjaiból. — Hát most csak elhiszed, hogy szeretnek minket itten?!

Nézd, én megmondom Neked. Meg kell tanulnunk: örülni! Még annak is, hogy valakiknek terhére vagyunk, mert aki teher, annak súlya van...! És örülnünk kell annak is, hogy képesek vagyunk átszellemíteni a ridég valónak szürke jelenségeit.

A költészet büvös, varázsos világa ez. Az élet prózája a mesebeli gyermek színes köntösébe öltözik, és egyszerűen mindenütt otthonos lesz. Beteg szívekben ott kattog-pattog frissen, egyenletesen. Tarka rongyokból fejt fonalát, és szövö a legszebb álmokat. Poloskás deszkákon is üvegcsipőben táncol. S a nyomor mély sötétjéből, egyenest a vakító Napba röppen. Kinek jutna eszébe rettegni tőle, hogy egyszer mégiscsak megáll szive szép lüktetése; hogy az álmok ragyogó szövedéke újra csak kibomlik; s hogy az égi testen egy szemernyi lobbánás lesz belőle?! — A kellekes nem törődik vele, adja, amije van neki, ócska cipőt, rozoga szívet és otromba szavakat. Máris kezdődik a játék. Felragyog a szemed egy kicsit a könnyektől, egy kicsit a mosolygástól. Köhintgatsz is aprókat hozzá, hogy mindent takargass valahogyan mégis, s beszélni kezdesz másról, szürke számokról, megéhetésről, józan számításról. Persze, hogy ez is csak játék, csupa időhúzás még, hogy biztonságosabban nézhessed az egészet minél tovább... a szemed sarkából.

De vigyázz, össze ne téveszd magadat velünk. Ne gondold, hogy olyan könnyű gyermekké lenni. Hogy elég kisvasutat a karácsonyfa alá tenni. Hiába mondd, hogy kisunokádnak vetted, mert csak Te vagy az, aki alig várod, hogy beindíthasd a motort a szönyegre hasalva. Magadnak építetted, bizony a kis alagútát, a meredek hegyi pályát, a pompás kis pályaudvart. Magadnak kacagsz, izgulsz, pirulsz, viháncolsz a színes nagy bazárban, meg a nagy ebédőben... Mert ő a nagy vasutat vezeti, amelyik túlfut meg előszobán is, ki a nagy világba. Ő nem tavalyi papírdobozból szedi a csillagot, meg a csengőt. Neki szíve csendül és szemében ragyog a csillag, és egy ócska deszkából, skatulyából külbomb vasutat fábrikál magának. S ha Te azt hiszed, hogy karácsonyfa nélkül, ajándékok nélkül nincsen karácsony, ne akard a Te örömeidet örāja erőszakolni. A Tiéd elműlik ünnep másnapjára, te leszeded a fáról, amit ráaggattál, gondosan takarékosan visszapakolod a csonkagyertyák világát jövőre, de az ő kincsein másfajta öröm dicsfénye van. Amaz első karácsony, amely igen nagyon karácsonyfátlan karácsony volt, az otthontalan Gyermeké. Talán azért hozta a legfényesebb örömet. — Hát, ha ezt irigylened tőlünk, igen jó lenne, mert jutna Neked is belőle, amennyi csak beléd férne...

Külföldi képviselleteink

Anglia: Paul Koronka, Horsley Towers, E. Horsley Surrey.

Argentína: Héderváry Kont János Casilla de Correo 1508. Buenos Aires.

Australia: K. P. E. Feuchtersleben 13. Middlessex Rd. Surrey Hills, Victoria.

Hollandia: Aladár Komjáthy, Kampen, De la Sablonierekade 2.

Kanada: Dr. János Mezei. 3449 City Hall Ave. Montreal.

Svájc: Dr. Ladislaus Kupa, La Capite 164, Geneve.

USA: Rev. Andrew de Harsanyi, Ellicottville, N. Y.

A JÖJJETEK árát következőkben állapítottuk meg:

Ausztriában: egyes szám ára 2 Sch. Negyedévi előfizetés 6 Sch. félévi 11 Sch. egy évi előfizetés 20 Sch. — Németországban: egyes szám ára. —50 DM, negyedévi előfizetés 1.50 DM, félévi 3 DM, egész évi előfizetés 5 DM. — A fontsterling országokban egyes szám ára 1 Sh. — A dollárországokban: egyes szám ára 20 cent. — Franciaországban: egyes szám ára 45 Fr. — Svájcban: egyes szám ára —50 sfr. olaszországban: egyes szám ára 45 lira. — Belgiumban: egyes szám ára 6 belga fr. — Egyébütt: egyes szám ára 20 amerikai centnek megfelelő valuta.

Külföldi országokból az előfizetési díjat számonként két nemzetközi coupon bekioldása után eszközölhetik. Az előfizetéseket kérjük a Ref. Lelkigondozó Szolgálat címére Brengenz, Belruptstraße 8. II. Austria. eszközölni.

JÖJJETEK

a Haragszó csatlakozásával
A Szélszórtságban Élő Magyar
Református Egyház Lapja

Főszerkesztő: Dr. Harsanyi András

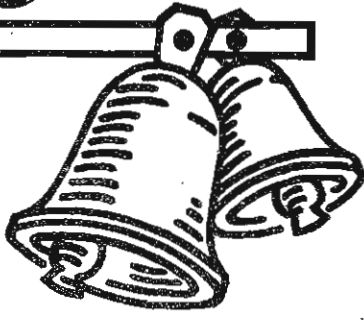
Németországi szerkesztő:
Dr. Zayzon Sándor.

Für den Inhalt verantwortlich:
Koppány János.

Kiadóhivatal: Brengenz, Belruptstraße 8

Druck von Felizian Rauch, Innsbruck

HARANGSZÓ

„Harangszó” néven, az itt látható fejléc (címleppal) jelent meg öt teljes esztendőn keresztül az „emigráció” időrendben először kiadott rendszeres lapja. Németországban. Öt éven át: 1946 októbertől 1951 október haváig összesen 75 „levél”-ben szólott a menekült magyar reformátusság gyülekezeteihez. Mondaniólói és ezeknek hangja a „Harangszó” mindvégig géppel irt, fényképezeti uton sokszorosított cikkeiben és hasábjain egyszerű ségükben is a tradicionális magyar református lelkiség evangéliumi magyar egy-ségre törekvését képviselték és szólaltatták meg. — A Jöjjetek — be való beolvadása után is erre akar emlékeztetni, amikor fejlécét ide is áthozta a Harangszó.

Szerkesztő: Dr. Zayzon Sándor.

Krisztus Urunk áldott születésén .. Lukács: 2., 14.

És szülfé az ő elsőszülött fiát és bepólyálá őt és helyeztete őt a jászolba, mivelhogy nem vala nékik helyük a vendégfogadóba... Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek és a földön békesség és az embereknek jókara-rat.

Közeledik a szent este. Az advent Krisztusvárása idején mind erősebben és erősebben felhangzik mindnyájunk elhívására az angyali üdvözlés. A Szentírás lapjairól megint szől hozzánk Keresztelő János, térjete meg, tisztítsátok meg lelkeiteket, mert elközelgett annak jövele, aki lélekkel keresztel. Tegyétek magatokat méltóvá az Ő kereszttségére.

Olvasom a Bibliát, lelkem visszatalandozik az emlékezés szárnyán repülve a múltba, az ősi határmen-én fekvő, ilyenkor fehér hóval borított kis székely városba. Hogyan vártuk ott gyermekek mindnyáján a Kis Jézus jöveletét hívó lélekkel, igaz megjavulási szándékkal a szívünkben, hiszen ugy tudtuk és hittük, hogyha igaz lélekkel kérünk Tőle, ha igazán szánjuk és bánjuk, hogy megbántottuk Őt, akkor küld szépen felöltöztetett karácsonyfát sok ajándékkal adta, mert Ő minden öröme, szeretetnek a forrása.

Később elmúlt a mesék világa, tudtuk már, hogy a boltban veszük az ajándékot, a piacon a fenyőt. Már készültünk mi is titokban, hogy másoknak örömet szerezzünk, mégis úgy fájt valami, éreztük, hogy elvesztettünk valami nagyon szépet. Vagyakozva néztünk az elszállt angyalok után, akik talán sohasem fognak visszatérni. Eltűnt a szent varázs és megmaradt az emberi ünnep.

Pedig a karácsonyi mese igaz és írök, csak mi emberek vagyunk céptelenek felfogni, megérteni. Akkor is csak azok tudták meghallani az angyalok énekét, akik lelkileg részeczek voltak s képesek voltak arra, mások csak megéreztek, hogy valami csodálatos történt azon az estén, a Heródesek szívét pedig rettegés töltötte el.

Igy van ez ma is, Testvéreim. A Heródesek szíve még ma is megérem, szeretnék a Krisztus születését hirdető kis fakat, az Antikrisztus dicsőségét hirdető fenyővé változtatni, s az angyali isteni bécét hirdető éneket indulók hangjával elnémitani. De az ember, a megváltásra vágyakozó ember lelét megérinti valami, egy láthatatlan kéz megsimogatja a szíveket, a legdrágábból is lepattan a jég-céreg, ha csak nem véglegesen el-egyzette a Sátánnak. Hiszen mindenki szeretne ezen az estén viszontszeretetet kapni, s úgy éri, hogy valami jót kellene cselekednie. A Heródesek küzdelme, kegyetlen-sége hiábavaló, mert az egykor stentől elszakadt ember utódai tán ön tudatlanul visszaemlékeznek az isteni béke elvesztett paradicsó-

mára. Nem értik meg az angyalok énekét, de érzik, hogy ezen a napon szállott a földre a megváltó szeretet egykor emberi testben és séglakásban kellett eltöltenünk.

Hányan tudunk megnyugodni most is földre száll láthatatlanul. Mindenkiért jött, mindenkit hív, mindenkit meg akar váltani.

Igen, az angyalok, a földre szállott szeretet követi, ma is körül suhannak a Megváltó áldott születésének napján, ok olvasztják meg a jégkerget a szíveken, az ő kezük minden emberi kéz, amelyik meggyújtja a szeretet piciny mécsesét, fát díszít és ajándékot helyez alája, mert a cselekedeteknek csak egy célja van: önzetlenül örömet szer-ezni.

Az angyalok visszatérnek, de kevesen voltak és vannak, akik meg tudják hallani és érteni az éneküket. A hallók és látók táborába tartozók leszünk, ha őszinte és igaz volt az adventi előkészületünk. Az igaz bűnbánattal és hittel kért kegyelem áldása képessé tesz arra, hogy megértsük és kövessük a tanítást: Mert éheztem és ennem adtatok, szomjuhoztam és innom adtatok, jövevény voltam és befogadtatok... Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtetek egygel eme legkisebb atyámfiai közül, én velem cselekedtetek meg azt.

Az igaz hittel kért kegyelem képessé tesz arra, hogy lélekben új-jászülessünk a Megváltónk parancsa szerint: Bizony mondom néktek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, semmikép sem mentek be a mennyeknek országába.

Meg tudjátok és meg tudtátok ezt érteni, át tudtátok és tudjátok ezeket a tanításokat az életetekbe vinni? A feleletől függ, milyen volt az adventi előkészületek és milyen lesz a karácsonyotok.

Boldog, nagyon boldog lehet egy karácsony egy elhagyott kis szobában, egy kis fenyőgaly mellett, talán ajándék nélkül is. Boldog lesz, mint a Szent Családé az istállóban. Az angyalok vissza fognak térni hozzátok, ha imádkozva és énekelve együtt iltök Ő reá emlé-kezve, mert gyermekeké tudtok válni megint, Isten megváltott és elhívott gyermekeivé. Ott lesz veletek Krisztus, amint egykor ott feküdt a jászolban, mert minden jócselekedeteket, amit mások öröme tettek Ő vele cselekedtetek. Eljön, hogy elvigye, elfogadja a ti láthatatlan ajándékaitokat, amint szeretettel fogadta az egyszerű pásztorok ajándékát és a hiányzó ajándékok helyett odahelyezi az övét, a megváltó, üdvözítő, a lelki békét, hitet, roményt-adó szeretetet. A ti karácsonyotok a szegénységben, hontalanságban is a leggazdagabb, a legboldogabb karácsony lesz, mert egy legbensőségesebb istentiszteletre fog avatódni, mert lelketek tiszta lesz mint Istengyer-mekeié mert Vele való találkozás lesz, veletek együtt fog ünnepelni, hiszen Ő vele cselekedtetek min-

dazt, ami jót, boldogság-és öröm-szerzőt cselekedtetek embertársaitokkal.

Olvasom a Bibliát, s életre kelnek lelkemben az utolsó évek magyar karácsonyjai.

Utolsó otthoni karácsony. Majdnem mindnyájunknak felsőbb parancsra, vagy kényszerre otthonunkból elüzve, talán egy kis szük-az isteni rendelésben? Nézzétek, József és Mária is el kellett hagya-ják a legnehezebb körülmények között otthonukat, csak istállóban kapnak menedéket, ajkuk mégsem nyílik zugolódásra, ellenkezőleg valakmi földöntúli boldogság sugár-zik szemükből, mert közöttük van a kisded alakjában a földre szállt isteni megváltó és üdvözítő szere-tet. Vajon velünk volt-e, vajon be-engedtük-e, ha zörgetett?

Azóta hány karácsonyestén is-métlődött meg ez minden magyar-okkal.

A pásztorok egyszerű gyermeki lelkükkel meghallották az angyalok énekét és boldogan siettek ajándékot vinni a kisdednek. Meg-tettük-e mi, a másokkal való jócse-lekvéssel?

És kezükbe vették a vándorbotot egy belső intelemre hallgatva. Neki vágtak az ismeretlen nagy bizony-talannak félelem nélkül, mert hit-tek törhetetlen hittel az isteni gond-viselésben, mert tudták, hogy Isten-nek célja van velük. Meg volt-e és megvan-e bennünk ez a hit?

Olyan hasonló a sorsunk ebben az emigráltaknak és az otthon-maradtoknak.

Mindez miért? kérdésre a karácsony adventje megadja a feleletet. Magyarok, ti eltávolítottatok tőlem, nem az én szolgálatom volt az első a ti életetekben. En szeretlek titeket, rá akarok vezetni az igaz utra, hogy tanuljátok meg, én vagyok az egyetlen segítség, tudjátok ti is mánt őseitek megint igaz hittel énekelni „Győzhetetlen én köszálom”. Tanuljátok meg rendületlenül binni Bennem, hogy csak jóra akarok vezetni. Tanuljátok meg egymást szeretni, egymásért jót cselekedni, hiszen az En Megváltó fiammal teszitek azt, amit egymással csele-kesztek. Ha jót tesztek, áldás fakad belőle, ha rosszat, a ti fejetekre száll.

Ez a próbatétel a ti adventetek, hogy előkészüljete a boldog, szent nagy magyar karácsonyra, melyhez hívni foglak titeket, mint Józsefet a hazatérésre, mikor ugy látom, hogy méltóvá váltatok rá és elérkezett az idők teljessége. Az én megváltó kegyelem és szeretetem örkődik felettetek és türelmesen várom a megtéréséteket.

Könyörögjünk a megváltó kegyelemért, szívünk, lelkünk és elménk megvilágosításáért, hogy mielőbb eljőjön a nagy karácsony, a magyar megváltás elkövetkezése.

Dr. u. Z. S.

A találkozás...

A hontalanság egy kis szobájában egy havas karácsonyestén néhány magyar család együtt ünne-pelt. A szegényes, csak a legszük-ségesebbekkel bebutorozott szobácskát csak asztalon álló karácsonyfa gyertyái világították meg. A szeretet békeje, s az egymással hangtalanul társalgó, egymást me-gértő lelkek csendje honolt. A „Mennyből az angyal” dallamában oldódott fel a csend, aztán meg-szólt az öreg: nem régen olva-stam egy szép legendát a ma szü-letett Megváltónkról, ha kívánjátok elmesélem. Elkezdett halkán mesélni:

Názáretre, ahonnan a mi Urunk származott, gyönyörű reggel vi-radt. A madarak daloltak, távolról a nyáját a legelőre kísérő pásztor furulyája szolt a vidáman legelész-ve ballagó nyáj kolompzatától kísérve. — Tudjátok, olyan volt, mint otthon a falunkban egy szép tavaszi reggel. A kis város utcáján jött egy ember, amolyan vándor-kereskedő felé, egy jól megpakolt málhás számmal. A kis szürke türelmesen bandukoló állatnak a hátán egy olyan nyereg volt, ami-lyet a mi hegyi honvédezedneink használtak a kárpátokban. Szegény kis, nyomorult állat verejtékeze cipelte a nehéz terhét, melyet embertelen gazdája rakott rá. Egyszer csak a nyereg félre csuszik, letörtött az egyik tartófa, az árúk a földre hullottak. A gazda dühében elke-zett csunyán káromkodni, szidta a nyomorult kis fészket, ahol még egy jóra való mesterember sincs, aki segíteni tudna. Tehetetlen dühében ültelni kezdte a kis állatot, mintha bizony az lenne a hibás. Mindjárt megértetek mindet, ha arra gondoltok, hogy ez az ember judeabeli zsidó volt, ezek pedig lenéztek, megvetették, sőt gyűlöltek is a názáretbeliek.

Emberünk még fiatal volt, jó nö-vésű, erős. Vörhenyes barna, hosszú hajának egy vastag tincse a hom-lokába csüngött alá. Ugyanolyan színű volt a szakála is. Olajbarna arcából két nagyon értelmes, de örökös nyugtalanságot, valami rosszra való hajlandóságot elárulo szem világított ki. Az arca szép volt, volt benne valami vonzó is, mégis úgy érezte az ember, hogy minden rosszra is képes.

Mikor épen a legvadabbul szitko-zodott és ütni kezdte az állatot, mellette állott egy szelid arcú idős férfi. Hogyan jött oda, nem tudta, mert csak az utolsó percben vette észre, mikor megszólalt. Amilyen csendes, nesztelen volt a járása, épen olyan volt egész megjelenése is. Arcából valami megértő, nyu-godt szeretet, önzetlen segítőkés-zég sugárzott mindenki felé. Egy-szerű ember volt külsőleg, mégis volt benne valami fenséges, ami tiszteletet parancsolt. Mivel a zsidó törvények szigorúan előírták az idősebbek tiszteletét, a fiatal ember abba hagyta a káromkodást, az állat ütlegelését és elkezdett pa-naszkodni, hogy neki még ma Ce-sareába kellene érni, s most itt áll segítség nélkül. Az állat az oka mindennek, mert mindig nyugtalan.

Ne szidd az Istet fiam-szolt nyu-godtan az öreg. Látod, ha megpró-báltatást küld, küld segítséget is. Itt lakom a szomszédságban, láttam a bajodat, hát ide jöttem segíteni. Csak pár ház, aztán itt az asztalos műhelyem. Megcsináljuk hamarosan a nyeret, estére még célbe ér-hetsz. Szereld le a nyeret és jere velem.

Menet közben megszólalt a fia-tal: én Judás vagyok Iskáriotból, mond, ki vagy Te? Én pedig Jozsef vagyok a Dávid házából, felelt az öreg nyugodtan.

A fiatal ember arca felragyogott, szinte hálásnak látszott most már a balesetért, mert emiatt találko-zhatott valakivel a Dávid házából, amelyből várták a zsidók a Mes-siást.

Várt a műhelyben, amíg az öreg a nyereggel foglalatostkodott. A

gyalupad mellett dolgozott egy fia-tal segéd szorgalmasan, látszólag a munkába teljesen elmerülve. Arcát nem lehetett látni, mert eltakarta vállig érő aranyzóke hajja.

A mi emberünk ügyet sem ve-tett reá, mert olthatatlan vágyat ér-zett hogy kiöntse szívét a Dávid leszármazottja előtt, mi lesz az ő hite szerint; ha megjön a Messiás, akinek a jóslatok szerint, most kell megérkeznie. Az öreg a dolgozó segédre tekintett, de az nem emelte fel fejét és nem vegyült bele a be-szélgetésbe.

Judásból a belső felindultságtól remegő hangon törték elő a sza-vak: Ha eljön az Isten felkentje, fel szabadítja Izraelt a rabzolga-ságból, meg fogja semmisíteni a pogányokat és elnyomokat. Tüzzel és vassal fog pusztítani közöttük, a vérük patakokban fog folyni Mi, a kiválasztott nép fogjuk eztán a lá-bunkat az ő nyakukon tartani. Szinte mámorosan élvezte az elmon-dottakat.

Hiszed valóban, hogy így lesz? kérdezte elgondolkozva az öreg. A segéd még jobban a gyalupad felé hajolva hallgatott.

Nemcsak hiszem, de tudom vála-szolt Judás hevesen-mert meg-mondták a proféták, s ebben min-den igaz zsidónak hinnie kell.

Nem gondolod-válaszolt újból Jozsef-hogy az Eljövendő országa a szeretet és igazságosság országa lehessen? Isten országa-ugy gon-dolom-csak az Urat és egymást szerető lelkek közösségére lehet alapítva, nem egy nemzet boszu-jára és vágyaira.

Természetesen-hangzott az elége-detlen válasz-mi kiválasztottak sze-retni fogjuk egymást és Megszaba-dítunkat olyan erősen, amilyen erősen gyűlöljük majd ellenségein-keket. Csodálkozom, hogy Te, aki a Dávid házából származol, így be-szélz. Mi kiválasztottak valóban tiszteljük és tisztelni fogjuk az Istent, betartjuk törvényeit, de emellett itt a földön kenyeret, sza-badságot, kincseket és uralmat akarunk. Ezt kell a Messiásnak hoznia, ha valóban Isten felkentje. Mikor ezt olvastam, úgy éreztem a moszkvai rádiót hallgatom.

Jozsef nem adott választ, hanem munkájába merült, majd kiment deszkáért.

Judás lelkében forrt az indulat. Nem tudott hallgatni, ezért most a hallgatag ifjuhoz fordult, akit ed-dig figyelemre sem méltatott: Nem gondolod, hogy az öreg nem tud már minket fiatalokat megérteni. De te is Israel egy ifja vagy, mi meg kell értsük egymást, mi tudjuk, mit kell várnunk a Messiástól!

A megszólított-aki Jézus volt-nem felelt, csak haját visszatolta arcáról, rátámaszkodva a gyalu-padra nézte a beszélőt átható te-kintettel.

Judást annyira elragadta a hév, hogy nem vett észre semmit, nem várt feleletre, hanem már mint egy agitátor beszélt tovább: Israel fiainak ezrei és ezrei várnak szen-vedélyes sovárgással az Ur Fel-kenjtjére, hogy hozzá csatlakozhas-sanak. Lesz majd egy serege, me-lyik sikongó örömmel fogja magát az ellenségére vetni, s amelyet Ő fog diadalra vezetni. Az Ő uralma mellett el fog halványodni Salamon király hatalma és gazdagsága. A föld minden népe nekünk fog szol-gálni és adózni!

Ekkor találkoztak szeméi a hall-gatag ifju szemével, kinek hallga-tása boszantotta. Megdermedt, mert ebben a tekintetben álmának össze-omlását és saját végét látta meg. Mintha egy jéghideg kéz ragadta volna meg, remegni kezdtek tag-jai, szeméi mereven függtek elmoz-díthatatlanul a másik szempáron. Elhomályosult előtte a világ, arca sápadt lett, szája körül egy fájdal-mas ránc rajzolódott ki. A segéd csak hallgatott, szeretetteljes szo-morusággal és kéréleg tekintett rá és feje felett megjelent a gloria.

Judás mintegy álomból ébredve kérdezte: ki vagy?

Jézus csak azt válaszolta: tudod

H A R A N G S Z Ó

Judásból szinte öntudatlanul tört ki: Én tudom, és mégsem tudom! Két erő küzd bennem! Magyarázd meg nekem, mit jelent? Én szeretlek Téged úgy, hogy szeretnélek szolgálni Tégedet testemmel és lelkemmel, egész valómmal, s mégis olyan elkeveredetten gyűlöllek, hogy szeretnélek megsemmisíteni.

Jézus nem válaszolt, csak még szomorubb szeretettel nézett rá. Judás csak nézte-nézte, szeméi könnyesek lettek, vonásai megszárdultak, kitört belőle a jobbik énjének az érzése: Érzem, hogy a szeretet fog győzni. Hiszem, hogy mindig is győzni fog, ha nem csalakozom Benned. Tudom, az én lelkem Rajtad függ. Jaj lenne nekem, ha elutasítanál. Te vagy az, aki után sovárgunk. Ha megalapítod az országodat, hívják, én jövök.

Most szólalt meg először az Üdvözítő: Jönnöd kell, mert csak így fog beteljesedni teljesen, ami megjövendőtelt. De csak később jössz, mert az én időm még nem érkezett el.

Mikor Judás magához tért, egyedül volt a műhelyben, az öreg hozta a kész nyergel, a segéd kint ment az udvaron görnyedve a deszkák alatt, mintha vállán keresztet cipelne. Ugy érezte, azonnal mennie kell innen. Egy dénárt akart adni az öregnek, de nem fogadta el, mondván: add egy szegénynek, akivel utközben találkozol, én önzetlenül segítettém neked.

Judás eltűnt az út porában. József utána nézve mondta: Judásban van valami, ami vonz és mégis taszít. Tekintetében van valami, valami vad, valami gonosz, valami titokzatos.

Jézus hallgatott. Ő tudott mindent.

Némám ült a társaság egy darabig, talán Krisztus életét gondolták végig. Végre megszólalt egy idős, sok szenvedést látott nő: minden nyomorúságunknak az oka az, hogy a judái álmoknak és vágyaknak van hatalma a világ felett. Ezért kell annyi vérnek, annyi rabszolga verejtéknek hullania, ezért nem tud eljönni a szeretet és igazság országa.

Aztán a gyertyák lassan kialudtak. Mikor ellobbant az utolsó is, meggyújtották a lámpát.

Dr. u. Z. S.

Két magyar karácsony.

A második világháború viharfellege már elborította hazánk egének kétharmad részét. Jöttek a hírek kelet elszakadított apokaliptikus lovasainak állati kegyetlenkedéseiről. Beköszöntött a karácsony ünnepe, az utolsó a szabad magyar földön. Szombathely ősi ferences kolostorának hosszú magyar multra visszatekintő öreg falai közt találtunk menedéket. Kétségek közt vergődő és gyöttrődő lélekkel ültünk, mert tudtuk, éreztük azt, hogy csak Isten különös kegyelme és segítése mentheti meg a magyarságot és hazánkat.

Szorongó lelkem kivitt a falak közül, elindultam. A gyéren világitott ódón folyóson, elhaladt mellettem valaki nesztelen léptekkel, majd visszafordult: tudsz még remélni? Majd maga adott választ: nem szabad így beszélni, ez hazáárulás. Aztán elistett.

Az utcák sötétek, az üzletek bezárva, az elsötétített ablakokon keresztül nem tudtak kilágitani a karácsonyfák szeretet melegét sugárzó lobogó gyertyái. Sötétek a templomok is, csak ha valaki besuhan, vetődik ki egy halvány fénycsík, hogy eltűnjön a következő pillanatban, s még sötétebbé tegye a sötétséget. Hol vagy Krisztus,

jött ajkamra a kérdés? Hol vagy, hiszen ma karácsonyestéje, a Te születésed ünnepe van. Hát csakugyan győznie kell először az Antikrisztusnak, hogy eljöhessen a Te országod?

Mit tegyek, töprengtem tovább. Erdemes tovább menekülni, vagy adjam itt sorsomnak meg magamat, hiszen ugyanis minden elveszett. S ekkor egy titkos hang megszólalt: a vendéglátó szerzetesrend ősz apátja meghívott mindnyájunkat felekezeti különbség nélkül az éjféli helyett délután hat órákor tartandó istentiszteletre. Ott talán fogsz választ kapni, ha hittel imádkozol. Mindegy a külső forma, Krisztus vár ott, aki eljött mindenkiért.

Elindultam gyors léptekkel. Kivülről, az elsötétítés miatt, halottnak látszott a templom. Bent zűfolásig telve volt. Az ősi gótikus ívek alatt csak az oltárnál égtek gyertyák, megvilágítva a fenyőközt álló feszületet. 100-és 100 magyar Istenkereső szeme fordult feléje, százak keze kulcsolódott egymást firdelve imára, százak ajka könyörgött mélyeséges hittel megváltásért. És felhangzott az ének mintegy magyarzataul a szerencsétlenségnek: Dicsőség a magaságban Istennek, békeség a földön az embereknek és jóakarát.

Miért nem tudjuk ezt megérteni kétezer év óta? Szemem kérdően szegződött a feszületre. Visszatekintett rám az arc és emberi fülekkel nem érthető hangon felelt: Én segíteni akartam, de ti nem tudtátok megérteni, sőt még most sem tudtok megérteni. Keresztre feszítettek, ma is itt függök, mint élő lelkiismeret, de szívetekbe és lelketekbe nem fogadtatok. Nem követetek tanításaimat.

Kétezer éve tartjátok kezecimfé keresztre feszítve, ezért nem tudtam sebeiteket gyógyítani. Most hozzám jöttök, amikor már késő, Atyám kimondta az ítéletet. A megpróbáltatásokat el kell viselnetek. A hívő és bünbánó lélekkel való kereszttjárás a megváltatásotok feltétele. Neked is végig kell járnod ezt az utat, menj! Ha te nem hagyysz el, én nem foglak elhagyni, amíg hiszel bennem és az én Atyámban. Ne kutasd a jövőt, az én földi szülöm, József sem kutatta, hanem követte az angyali intelmét, mert tudta, hogy minden, ami történik, az Ur akaratja. Ha megmaradsz a mai hitvedben, mikor cselekedned kell, meg fogod kapni az utmutatást.

Az istentisztelet végetért, lelkem úgy óhajtott Urammal maradni, egyedül elbeszélgetni az Igazi Felebaráttal, de megakadályozta az erszakos intézkedése a földi hatóságoknak.

A gyertyák kialudtak, a hívek csendesén eloszlottak, Ő ott maradt egyedül a kereszten, várni, mikor engedik az emberek megváltatni magukat.

Fent a szobámban, négyen ültünk együtt, az egykori közös, meglehetősen otthon megmaradottai. Fellobbantak a kis karácsonyfa gyertyái. Az egykori szerzetescella meleg családi otthonná változott. Azaz változtatta a szeretet, mely egykor az istálót az Istenfia szülőházává avatta. A bentlevőket összekapcsoló szeretet még melegebbé tette a kis szobát, mely védelmet nyújtó megváltás volt a tél hidege és a háború dübörgő orkánja közepette.

A közös karácsonyest a nagy terembem volt. A gyermekek diszítették gondtalan lélekkel a fát. A férfiak és nők csoportokba verődve ültek az asztalok mellett a vacsorára várva, kicsinyes napi vagy politikai kérdések foglalkoztatták őket. A mindennapi élet folyt tovább.

Később kigyultak a közös karácsonyfa gyertyái, elhangzottak politikai izű beszédek is, de nem merté kimondani senki, ami a lelket nézve. Krisztus ott maradt a templomban, talán könnyezett.

Vacsora után az öreg apát elindult áldást osztani. Protestánsak voltunk az első öt. Mikor az utolsó is megáldotta, egy különös kérdés jött az ajkamra: atya tudta azt, hogy az első öt megáldott protestáns volt? Komoly, szerető, hitelteljes szemével reám nézett: magyar testvérem, mikor értétek meg végre, sok földi egyház született az emberek magyarázataiból, de talán nem is az Isten akaratából. Krisztus csak egy volt, Ő mindnyájunkért adta magát áldozatra. Én nem egy földi egyház szolgálja vagyok, hanem az Ő szolgálja, nem valamelyik földi egyház nevében áldottalak meg, hanem az Ő nevében, mint az Ő bünös szolgálja. Most még nem tudjátok ezt megérteni, de talán fogjátok érteni a számkivetésben, mert nincs segítség.

Félévi menekülés után végre hajlékot találtunk-hét magyar család-Németország egyik legszebb üdülőhelyén. Cselekedni kellett és meghallottam az első utmutatást. Elvesztettél minden földi kincset, leállított rólad minden reád függesztett földi cicoma, megmaradt belőled a meztelen ember. Ismerd meg azt az életet, amit mások kellett élniük, amíg te jólétben éltél. Köműves lettem. Megkezdődött egy küzdelmes, de mégis boldog élet. Ablakaink alatt titkos poroszlok nem jártak, megadották a mindennapi kenyér, érezttem, hogy helyemet megállani tudó ember vagyok. Biztam Istenben, segítettük egymást és az Ur felemelt.

És eljött az első karácsony, s a szeretet megértése összekapcsolt tekintet nélkül a multbeli rangra és térsadalmi helyzetre. Istennek gyönyörű fenyőerdő temploma juttatott minden család részére karácsonyfát. Magunk csináltuk a díszeket, középkori módra három üres orvosságos fiola segítségével gyertyákat öntöttünk az Istenből kirendelt meleg szobámban. Minden család-elosztva a közös kincseket-visszavonult a mindent jelentő egyetlen szobájába, hogy igaz, megértő szeretetben összeforva feldiszipte a Megváltóra emlékeztető fát, hogy ünnepelhesse a Szeretet földrezállását, s meghallhassa az angyali üdvözlést. Mindenki tudott a szegénységben is valamit találni, amivel a másiknak örömet szerezhetett.

A családi bensőséges ünneplés után, elmentünk egymást meglátogatni, hitet, erőt, boldogságot kívánni. Csodálatosképen, minden fán ott voltak az elvesztett hazaszínei.

A száműzöttség hontalan-otthonatlanságában így született meg egy pár magyar család körében az első, idegenben megért, Krisztus akaratából való magyar karácsony.

Miért nem volt ez így és nem lehetett ez így soha, mióta a magyarság Krisztus követője lett? Miért nem lehetett ez így a mi földi paradicsomunkul rendelt hazánkban? Valami sötét átok állította szembe mindig a magyart a magyarral?

Vajon a saját bűneink miatt reánk rótt megpróbáltatások ideje igazi Krisztust váró adventté lesz-e, hogy megszülethessen az igazi nagy, szent magyar karácsony. Eljön-e az idő mikor minden magyar meg fogja hallani és érteni az angyalok dalát?

Imádkoz és virassz együtt Krisztussal, ne hagyd bensődben kialudni egy pillanatra sem a szeretet

lángját, hogy megünnepelhesük végre a minden magyarok szeretet ünnepét. Egymás kezét fogva borulhassunk le a Mennyei Atyánk előtt, imé megtértünk a Te utaidra, emelj fel és hívj el újra a Te szolgálataidra és tedd megint a magyarságot és benne benünket is a Te akaratod munkásává. Dr. u. Z. S.

Korunk két arca.

A krisztusi tanításon felépülő világfelfogásunk törekszik az embert hétköznapiság és az anyagiasság porából felemelni. Az erkölcsi törvények szerinti életet érdekel, a szeretet törvényeinek a gyakorlati életbe való átvitele egy magasabb cél, melynek megvalósításáért gyakran önmagunkkal is nehéz küzdelmet kell folytatnunk.

Ez a törekvés független minden földi vonatkozástól. Nem azért kell így élnünk, mert itt a földön így nagyobb eredményeket tudunk elérni, hanem azért hogy valóban méltók legyünk egyenként és összesen az Isten képre teremtett ember elnevezésre. Ez felel a föld porából, kiszabadít az életvásárából. Leoldja rólunk az emberi törvényhozás bilincseit, mert minél jobban érvényesülnek a keresztyény-erkölcsi törvények egy embernek, egy társadalomnak; vagy egy népnek az életében, annál fölöslegebbé válnak az emberi törvények, üres formálítások lesznek.

Ezt hirdeti és tanítja minden egyház, erre akar nevelni minden keresztyén sajtó, egyesület és ezeket akarja megvalósítani gyakorlatilag a közösségi életben minden szociális törvény, intézmény és berendezés.

Kezembe került a DISZ-nek, rabszolgában sanyalódó hazánk Demokratia Ifjúsági Szervezetének a hivatalos lapja. Elcsodálkoztam, hogy olvasóinak a régi babonák és tévtanoktól való szabadulás mellett a testi és lelki tisztaságot, az absztinenciát és a családi életet ajánlja. Nem csodálatos, hogy ott, ahol éveken keresztül tervszerűen folyt a családi élet megbontása, az ifjúság teljes erkölcsi szabadosságra nevelése, leki és megrontása, amorális tétele, ma ezt hirdeti a legnagyobb szervezett lapja.

Mi ennek a magyarázata, miért hirdeti az Antikrisztus a Krisztus tanításait? Elkezdtem utána kutatni. A kérdésre megtaláltam a feleletet az „Ost Probleme“ hasábjain.

Az államistennek erős, munkaképes rabszolgákra, sztahanovistákra van szüksége. Az ifjúság sorában, mely a régi rendszer szerint nevelődött, mind kevesebb a százelek. Az erkölcsi és nemi szabadság lefokozza a munkaképességet, melegágya a fertőzésnek, hajlamossá tesz a szabotázsra, a fegyelmetlenségre. A fiatalok szülők és mámoros szerelmi viszonyok utódai gyengék, kevésbé munkabírók és költségesebb a jancsárnevelésük is, mert senkihez sem tartoznak.

Meg kell állítani a folyamatot, döbentek rá az államisten földi helytartói, Heroldesei és az erkölcsök hirdetőivé váltak, de hogyan? Mindenkit a bölcsőtől fanatikus kommunistává kell nevelni, kiirtani mindenkit, akiben még a régi lelkiesség nosztalgiaja él. Hirdetni, hogy aki nem él a fenti új életszabályok szerint, nem igazi elvtárs, hanem áruló, mert nem állítja teljes munkaejét a nagyszerű szovjet eszmék és célok megvalósításának szolgálatába, a munkaere-

jének az erkölctelen életmód által való lefokozása szabotázs. Férfi és nő él önmegtartoztaóan és rendes családi életet, mert kötelességed teljes munkaejű rabszolgaként tönkremenni az államisten szolgálatában és minél több egészséges rabszolgautánpótlást a világra hozni, saját pótlásodra, ha kidölsz.

Nevelni nem tudjátok, mert mindkettőtök estig dolgozik. Az államisten jószágosan gondoskodik erről is. Ott vannak a nagyszerű állami nevelőintézmények, melyek születésről kezdve gondozásba veszik gyermekeiteket, s ti fizethetitek a jancsárnevelés díját a keserves verejtékkel megszerzett pénzetekből.

Igy tanít az Antikrisztus. Így ölti magára az emberiség megtévesztésére a Krisztus palástját. Így állítja a legnemesebb ideálokat a legaljasabb materialista célok érdekében és teszi a rombolás eszközeivé.

A krisztusi tanítás célja egy nemesebb emberiség kifejlesztése és ezen keresztül egy olyan életforma adása, melyben az ember részben már itt a földön visszaszerezheti az elvesztett paradicsomot, vagy legalább annak visszénye beragyoghathja a földi életét.

Ember higgy és bizva bízzál, hogy a jóért és nemesért folytatott küzdelmed nem lesz hiába való. Igyekezz olyan tökéletessé lenni, mint amilyen Mennyei Atyád akart teremteni. Epítsd fel családi otthonodat, hazádat gazdaságilag, társadalmilag, minden tekintetben a szeretet két nagy parancsa szerint, a akkor valóra válik az angyalok éneke: béke és jóakarát a földön az embereknek. Légy Isten akaratának végrehajtója, mert részesevé tétted.

Az Antikrisztus tanítása: csak egy cél van, az én uralmam az egész földön. Ennek feltétele Krisztus legyőzése. Kötelességed ezért a célért mindenedet és önmagadat is feláldozni. Mondj le mindenről, hogy csak nekem szolgálhass. Higyjed vakon, ha én győzök, akkor boldogság lesz a földön, de ez csak akkor következhetik be, ha a harc befejeződött, ha Krisztus véglegesen keresztre feszítettett, úgy, hogy nem tud többé feltámadni a földön. Minden mai nyomorúságodnak forrása, hogy mindmáig nem tudtam győzni. A mai szenvedésed az előfeltétele annak, hogy utódaid egykor az általam teremtett új boldog világban élhessenek.

Ez korunk kettős arca. Advent van, dönteniük kell ki mellé állunk és kinek hiszünk, mert megmondott: senki sem szolgálhat két urnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli, a másikat szereti, vagy egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Dr. u. Z. S.

A szerzőnek szigorúan tudományos módszerrel, történelmi s néptörténelmi dokumentumokra felépített nagyterjedelmű alapműve nyomdatechnikai s egyéb okok miatt emigrációnk világában maig még megjelentethető nem volt.

A nemzetünk minden büszkeségre jogosító őstörténetét s államépítő ősi multját tárgyaló rövidebb népszerű kiadás azonban.

„A másfélezeresztendő Magyar Nemzet“ jelenleg a NEW-YORKI MAGYAR IRODALMI KÖR kiadásában New-Yorkban sajtó alatt van s rövidesen a könyvpiacon meg fog jelenni.

A könyv megrendelhető 2 dollar előzetes beküldése: Prilezsky István, 822. Monroe st. Brooklyn, 21. N. Y. U. S. A.